

עודכן ב- 26/01/2010 01:04

אמיר אורן | הצופן של הצפון

מאת [אמיר אורן](#)

כוחות האוויר והיבשה של ישראל וסוריה התנגשו ביניהם בפעם האחרונה במערכה של אוגדות וטייסות ביוני 1982 ובקרב אוויר רגעי - בנובמבר 1985. זה רבע מאה, החזית הסורית שקטה, אבל נפיצה - ותעיד הבהלה שאחזה בממשלה ובמטכ"ל בקיץ המתוח של 2007. אמנם, החזרת רמת הגולן אינה אמורה להימצא בראש קדימותיו של בשאר אסד, אך לישראל אין זכויות יוצרים על המופע "בעל הבית השתגע".

כמעט שלוש שנים וחצי אלוף פיקוד הצפון הוא גדי איזנקוט. כשהתפטר מתפקידו האלוף אודי אדם, רדוף כישלונו בלבנון, סירב איזנקוט להתמנות לתפקיד. לנוכח עמדתו, ביקש שר הביטחון עמיר פרץ להעביר את יואב גלנט צפונה מפיקוד הדרום. הרמטכ"ל, דן חלוץ, לא הסכים, ופרץ שלף, בזה אחר זה, שני אלופים בדימוס בני יותר מ-60, אילן בירן ועמירם לוין (הוא גם רצה למנות את האלוף בדימוס עוזי דיין לראש מטה-על במשרד הביטחון). שום תוכנית מאלה לא צלחה, וכשאיזנקוט זומן שוב לחדרו של פרץ, בנוכחות חלוץ, התברר שהתנגדותו למינוי אינה כה נחרצת.

אף שגם הרמטכ"ל גבי אשכנזי וגם סגנו בני גנץ היו בשבע השנים שלפני אודי אדם אלוף פיקוד הצפון, איזנקוט הוא עתה המומחה המעודכן ביותר לחזית ומי שיידרש לפקד על הכוחות בה אם תתלקח מלחמה. פקודו הבכיר יהיה מפקד גיס 446, האלוף גרשון הכהן. איזנקוט והכהן פרשו שלשום את משנותיהם במכון למחקרי ביטחון לאומי בתל אביב. שניהם קצינים חושבים ומנוסים, המיטיבים לנתח מצבים ולהרהר במשמעותם, אך מסתפקים במצג פומבי של קבלני ביצוע קטני-ראש.

הצמד הצפוני שותק בעת שהצמד המדיני, בנימין נתניהו ואהוד ברק, מוביל את ישראל לאסון מדיני וביטחוני. הרגיעה בגבולות מדומה, כמו זו שהרדימה את ישראל בתחילת שנות ה-70, בשלוש השנים שבין סוף מלחמת ההתשה לפרוץ מלחמת יום הכיפורים. ברק, שר הביטחון בממשלה שניהלה שיחות עם הפלסטינים במתווה ועידת אנאפוליס, נתן יד לקבורת התהליך באפשרו לנתניהו להמית מה שכעת אינו מצליח להחיות.

בלי התקדמות מול הפלסטינים לא תהיה התקדמות מול הסורים. היוזמה מופקרת בידי אסד, היכול לפעול צבאית במגוון שיטות: בטילי קרקע-קרקע, בקומנדו שיוחדר לחרמון או ליישוב דרוזי בגולן, בפיגועי חיזבאללה וכחלופה דחוקה ואחרונה - בהנעת שריון לעבר הקו. תתחולל מהומה, האמריקאים יתערבו והתהליך יתחדש באווירה של נחישות סורית להשבת הכבוד והאדמה.

מדברי איזנקוט והכהן עולה שלצה"ל יש בתרחישים שונים "מענה", אך אין לו תשובה. אם יחליט אסד לחקות את אנואר סאדאת, שותפו של אביו ב-73', ולהכות בישראל כדי לפצוע אותה, את בסיסי האוויר ומתקני התשתית שלה ואת גאוותה, היא לא תוכל למנוע ממנו להשיג ניצחון תודעתי ומדיני, ויהיה המחיר הצבאי והכלכלי שתגבה ממנו כבד ככל שיהיה.

זהו הצופן של הצפון, שמפקדיו ממאנים לפענח לציבור הישראלי שיישא בתוצאותיו. לזכותם, ייתכן שהם נרתעים מפלישה לשטח המפורז שבין הדרג הפוליטי והצבאי, או חוששים לחשוף בפני הסורים הלכי רוח בפיקוד הבכיר בצה"ל. לחובתם, זו מעילה באחריותם העליונה - מניעת מלחמה מיותרת.

כל הזכויות שמורות, "הארץ" ©

סגור חלון